

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS

ÅRSBERETNING

1971-72

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS ÅRSBERETNING

1971-72

INDHOLD

I	Generalforsamling og årsmøde 1971	3
II	Bestyrelsens virksomhed	11
	Bestyrelsesmøder	11
	Organisationer og udvalg	11
	Referat af behandlede sager	12
	Dommerembederne i almindelighed..	14
	Tinglysning	18
	Betænkninger og lovudkast	19
III	Samarbejdet med dommere i andre lande	26
IV	Den danske dommerstand	28
V	Dommerforeningens regnskab	30

I

Generalforsamling og årsmøde 1971

Fredag den 1. og lørdag den 2. oktober 1971 afholdt Dommerforeningen generalforsamling og årsmøde på hotel Marienlyst i Helsingør.

Formanden, dommer *Carsten Jepsen*, åbnede fredag kl. 10.00 årsmødet og bød velkommen til medlemmer og gæster og rettede herunder en særlig velkomsthilsen til foreningens gæster fra de skandinaviske nabolande, højesteretsdommer *Andreas Endresen*, Norge, og herredshøvdingene *Erik Alexandersson* og *Nils Källoff*, Sverige, ligesom han bød de siden forrige årsmøde udnævnte dommere velkommen som medlemmer af foreningen.

Derefter afholdtes generalforsamling. Retspræsident dr. jur. *E. A. Abitz* valgtes til dirigent og konstaterede generalforsamlingens lovlighed.

Formanden udtalte mindeord over de i årets løb afdøde dommere.

Formanden aflagde derefter beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år og omtalte først foreningens konsultative virksomhed. Der gaves en oversigt over de vigtigste af de lovforslag og kommissionsbetænkninger, som Dommerforeningen var blevet hørt om.

Om rationaliseringsforanstaltninger oplystes, at der fortsat arbejdes med forberedelser til indførelse af et nyt kasse- og regnskabssystem ved dommerkontorerne, og at det nye system, hvori

indgår anvendelse af kasseapparater med indlåst kassejournal med et vist forbehold påregnes taget i brug pr. 1. april 1972.

Det af justitsministeriet nedsatte stående rationaliseringsudvalg, hvis formand er byretsdommer *Vagn Rasmussen*, ville i første række søge gennemført en forenkling af det indberetningssystem, som nu foregår ved indsendelse af skiftesaglister til revisionsdepartementet. Der ville blive tale om indførelse af forskellige arbejdsbesparende processer, bl. a. anvendelse af trykte formularsæt beregnet til gennemskrivning.

Vedrørende justitsministeriets forslag til ændringer i retskredsinddelingen henvistes til, at dette emne skulle gøres til genstand for en indgående forhandling under mødet næste dag.

Der havde i det forløbne år været afholdt ialt 9 besøgsrejser til fængelsvæsenets anstalter, hvori havde deltaget ca. 50 dommere. Der ville i efteråret 1971 og foråret 1972 blive gennemført yderligere 6 rejser.

Om dommerkurser oplystes, at justitsministeriet havde planlagt at afholde 2 kurser af traditionel karakter i foråret 1972, 1 kursus for dommere og 1 kursus for retsassessorer og dommerfuldmægtige.

Om det internationale samarbejde oplyste formanden, at han havde repræsenteret foreningen på den svenske dommerforenings årsmøde i Stockholm den 24. oktober 1970, og at han endvidere var indbudt til et af det svenske justitsministerium i samarbejde med foreningen Sveriges Tingsrättsdomare arrangeret møde i Stockholm i dagene den 7.-9. oktober 1971.

Under den norske dommerforenings årsmøde i Kristianssand den 25.-26. juni 1971, på hvilket årsmøde der drøftedes et så centralt problem som spørgsmålet om domstolenes rekruttering og dommernes uddannelse, havde foreningen ligeledes været repræsenteret ved formanden.

Foreningen havde fremdeles været repræsenteret på den tyske dommerforenings årsmøde i Stuttgart den 25.-27. november 1970, på hvilket møde den tyske bundesjustitsminister *Gerhard Jahn* havde givet en redegørelse for den justitsreform, som forbundsregeringen var sindet at gennemføre. Efter indbydelse fra den tyske dommerforening havde formanden sammen med landsdommer *Jør-*

gen Svendsen deltaget i et seminar, som afholdtes i dagene den 20.-22. maj 1971 i „Det europæiske akademi“, Otzenhausen, i Saar, hvor en række spørgsmål i forbindelse med temaet „Justiz und Öffentlichkeit“ var blevet drøftet. Dommerforeningen havde endvidere fået indbydelse til at lade sig repræsentere ved den tyske dommerforenings årsmøde i Travemünde i dagene den 7.-8. oktober 1971, og gennem formanden for den Slesvig-Holstenske dommerforening var der kommet indbydelse til, at en dansk dommer foretog en rejse på 10-15 dage til Tyskland for at få lejlighed til at overvære retssager og træffe tyske kolleger, ligesom den pågældende ville blive modtaget i justitsministeriet i Bonn. Foreningen havde aftalt med landsdommer *Jørgen Svendsen*, at han ville påtage sig opgaven.

Organisationen „World Association of Judges“ havde afholdt verdenskonference i Beograd i perioden 21.-25. juni 1971. I denne konference deltog fra dansk side højesteretsdommerne *Theodor Petersen*, *Helga Pedersen* og *Paul Højrup* samt retspræsident, dr. jur. *E. A. Abitz*.

Den internationale Dommerunion, hvori Den Danske Dommerforening som forening har indmeldt sig, afholdt konference i Brasilien den 16.-25. august 1971. I denne konference, hvis hovedsæde var Rio de Janeiro, deltog fra dansk side formanden sammen med landsdommer *Bjarne Frandsen*. Den internationale Dommerunion ville i efteråret 1972 afholde kongres i Nice.

Dommerforeningen havde i samråd med justitsministeriet stillet forslag om, at 6 stillinger som dommer i 36. lønramme blev rykket op i 37. lønramme. Ved aftalen om omklassificering, som blev underskrevet den 27. august 1971, blev opnået, at 2 stillinger blev oprykket, nemlig en dommer ved Københavns byret og dommeren i Nibe.

Herudover var der af justitsministeriet stillet forslag om nynormering af 2 stillinger som dommere ved Københavns byret i 37. lønramme. Dette forslag var under finansministeriets behandling af sagen blevet nedskåret, så der kun blev givet adgang til at nybesætte 1 stilling, medens den anden stilling indtil videre skulle besættes ved konstitution.

Om „honorarsagen“ udtalte formanden, at Dommerforeningen efter et møde med statsministeren den 29. april 1970 havde haft en

lang række forhandlinger med justitsministeriet, og at man i august 1970 var nået frem til et forhandlingsresultat, som man fra bestyrelsens side fandt acceptabelt. Der opstod imidlertid vanskeligheder ved gennemførelsen af forslaget, og der fremkom først i november 1970 et ændret tilbud fra regeringens side, som i princippet gik ud på, at der for de hverv, som var omfattet af honorarordningen, fremtidigt udelukkende skulle ydes vederlag pr. sag eller pr. dag. Bestyrelsen drøftede tilbudet på et ekstraordinært bestyrelsesmøde den 30. november 1970 og vedtog at acceptere regeringens tilbud, og i en skrivelse af 7. december 1970 blev der over for medlemmerne gjort nærmere rede for forhandlingernes forløb og for bestyrelsens vurdering af situationen. I den efterfølgende tid førtes en række forhandlinger med justitsministeriet med det formål at få aftalt en ordning, der kunne gælde fra den 1. april 1971, og som opfyldte forudsætningerne i den trufne aftale. Disse forhandlinger var bragt til afslutning i marts 1971. Justitsministeriet forelagde derefter sagen for lønningsministeriet, og i en skrivelse af 9. juli 1971 tiltrådtes ordningen i princippet af lønningsministeren. Efter yderligere forhandlinger med justitsministeriet, herunder navnlig vedrørende spørgsmålet om tjenestepligt, blev de indgåede aftaler om den ny vederlagsordning underskrevet af justitsministeren og Dommerforeningen i august 1971, og den 11. august 1971 udsendtes meddelelse til samtlige dommere om sagens foreløbige afslutning. Til aftalerne hører et protokollat, hvoraf det bl. a. fremgår, at aftalen fra begge sider kan begæres taget op til revision, dog tidligst efter 1 års forløb.

Om Dommerforeningens stilling i organisationsmæssig henseende udtalte formanden, at Dommerforeningen som forening hidtil havde været tilsluttet Danske Statsembedsmænds Samråd, som havde forhandlingsretten ifølge tjenestemandsløven, og som var repræsenteret i lønningsrådet. Samtidig hermed var imidlertid flertallet af dommere medlemmer af Juristforbundet, der atter var tilsluttet AS. På forrige års generalforsamling havde formanden udtalt, at Dommerforeningen måtte hilse med glæde, at disse to store organisationer havde nedsat et arbejdsudvalg med den opgave at prøve nye muligheder for en eller anden form for sammenslutning eller samvirke. I dagene den 15.-17. januar 1971 havde formanden sammen med landsdommer *Bjarne Frandsen* deltaget i en konference i Grenå med det formål nærmere at drøfte en skitse til ret-

ningslinier, hvorefter de to organisationer muligvis kunne sammen-sluttes. Drøftelserne på konferencen i Grenå foregik i en positiv ånd, men det stod alle deltagerne klart, at der var uhyre store vanskeligheder at overvinde. Der nedsattes et forhandlingsudvalg, der i de følgende måneder arbejdede under højtryk for at finde løsninger på de problemer, som meldte sig. Landsdommer *Bjarne Frandsen* tog virksomt del i disse forhandlinger og har haft en væsentlig indflydelse på, at der opnåedes et resultat. Der afholdtes repræsentantskabsmøde i Samrådet den 26. april 1971 og ekstraordinært repræsentantskabsmøde den 17. juni 1971. Særligt på sidstnævnte møde blev der fra forskellige grupper i Samrådet fremhævet en række betænkeligheder, og det kunne se ud til, at planen om en sammenlægning af de to organisationer var i fare for at strande. I de efterfølgende måneder blev der tilvejebragt klarhed over en række punkter, som havde voldt vanskeligheder, og ved et ekstraordinært repræsentantskabsmøde i Samrådet den 10. september 1971 vedtog repræsentantskabet enstemmigt det fremlagte forslag om en fusion. Det samme gjorde AS for sit vedkommende på et repræsentantskabsmøde, der afholdtes samme dag. Aftalen gik ud på, at organisationerne hver især skulle opløse sig selv og med virkning fra 1. januar 1972 gå ind i en ny og større oprettet organisation, kaldet Akademikernes Centralorganisation, hvortil begge organisationer skulle overføre deres rettigheder og forpligtelser. Overenskomsten blev undertegnet samme dag af professor *Nørretranders* på AS's vegne og af general *Engell* på Samrådets vegne. Samtidig forelå oplysning om, at man ville samle Juristforbundet og Økonomforeningen i en ny og større forening, kaldet Danmarks Jurist- og Økonomforbund.

Formanden udtalte, at det var bestyrelsens opfattelse, at den fusion, der havde fundet sted, måtte hilses med tilfredshed. Der var ved sammenlægningen sat punktum for den tilstand, at de to organisationer AS og Samrådet, der til dels varetog de samme medlemmers interesser, mere eller mindre rivaliserede og derved også i lønpolitisk henseende svækkede hinanden. Dommerforeningens stilling i organisationsmæssig henseende ville herefter fra 1. januar 1972 blive den, at forhandlingsretten ikke længere kan udøves gennem Samrådet, men at Dommerforeningen som forening går ind i Danmarks Jurist- og Økonomforbund, der atter som organisation står tilsluttet Akademikernes Centralorganisation. Det fremgår af vedtægterne for Akademikernes Centralforening, at der til bistand

for bestyrelsen skal oprettes et fast tjenestemandsudvalg, der skal behandle sager om løn- og andre ansættelsesvilkår vedrørende tjenestemænd. Det kan formentlig påregnes, at dette stående tjenestemandsudvalg bliver en slags „Samråd“ inden for den nyoprettede større organisation. Det spørgsmål blev omtalt, om der kunne rejses betænkeligheder ved Dommerforeningens tilslutning ud fra det synspunkt, at dommere ikke kan strejke, og at domsmagten i en konfliktsituation kan blive udsat for at skulle afgøre, om en strejke er ulovlig eller ej. Det var bestyrelsens vurdering, at der ikke går skår i dommernes uafhængighed ved, at Dommerforeningen står tilmeldt en akademikerorganisation, der rummer både tjenestemænd og overenskomstansatte. Dommerne skal ikke betale bidrag til nogen strejkekasse, og der er i lovene truffet bestemmelse om, at dommere, der deltager i et repræsentantskabsmøde, ikke deltager i afgørelser, der vedrører konfliktforanstaltninger. Der er andre tjenestemandsgupper, der ligesom dommerne på forhånd må anse det for udelukket, at de nogensinde kan deltage i en strejke. Det gælder således statsadvokaterne, politimestrene og de militære auditører. For deres vedkommende kunne de samme principielle betænkeligheder rejses, men også disse tjenestemandeforeninger har ment at burde sige ja til sammenslutningen.

Vedrørende tjenesteboliger omtaltes et tilfælde, hvor en dommer, der frivilligt var fraflyttet en tjenestebolig, for at boligen kunne inddrages til udvidelse af embedets kontorlokaler, havde beklaget sig over, at han ikke havde fået rimelig godtgørelse for de merudgifter, som fraflytningen havde påført ham.

Den 8. juni 1971 afholdt justitsministeriet en drøftelse om forebyggelse af kriminalitet. I mødet deltog en række erhvervsorganisationer og foreninger, og der drøftedes det spørgsmål, om der burde nedsættes et råd til forebyggelse af kriminalitet. På mødet var Dommerforeningen repræsenteret ved landsdommer *Bjarne Frandsen* og formanden. Overvejelserne på mødet resulterede i oprettelsen af „Det kriminalpræventive råd“, hvori også Dommerforeningen vil blive repræsenteret.

Den 18. og 19. juni 1971 afholdt justitsministeriet på hotel „Kystens Perle“ et seminar, hvori foruden tjenestemænd i justitsministeriet deltog repræsentanter for politi, anklagevæsen, fængselsvæsen, advokatrådet, kriminalvidenskabelige institutter, forsorgsmed-

arbejdere m. v. samt repræsentanter for de i folketinget repræsenterede politiske partier. Formålet var at drøfte mulighederne for et reformarbejde inden for det kriminalretlige område. På dette møde, hvor der fra forskellige af de repræsenterede gruppers side fremsattes ret vidtgående forslag om forenklinger og revisioner, var foreningen ligeledes repræsenteret af landsdommer *Bjarne Frandsen* og formanden.

I tilslutning til formandens beretning gav landsdommer *Bjarne Frandsen* oplysninger om sammenslutningen mellem Juristforbundet og Økonomforeningen samt om den organisationsmæssige opbygning af det nye AC.

Dommer *Harald Holten*, Grenå, omtalte ønskeligheden af ophævelse af lærlingevoldgiftsretten og udtalte sig imod polititilsigelse inden fremstilling i fogedretten. Han ønskede, at alle dommerfuldmægtige blev tjenestemandsansatte, og endelig udtalte han bekymring ved sammenslutningen med strejkeberettigede grupper inden for AC.

Dommer *Julius Paulsen*, Svendborg omtalte det forhold, at formændene for fredningsnævne havde modtaget skrivelser fra ministeriet for kulturelle anliggender om opsigelse i forbindelse med bortfaldet af honoraret. Formelt var formændene stadigt afskediget, og han mente, at spørgsmålet om berigtigelse heraf burde rejses over for kulturministeriet. Landsdommer *Bjarne Frandsen* og formanden fremkom med replicerende bemærkninger.

Formandens beretning godkendtes.

Kassereren, byretsdommer *Kristian Frøsig*, forelagde de reviderede regnskaber for foreningen og de under denne hørende legater. Ingen ønskede ordet til regnskabsaflæggelsen, og der gaves decharge.

Dommer *Eli Caspersen* redegjorde for klagerettens virksomhed med hensyn til disciplinarmyndighed over for dommere.

Dommer *Carsten Jepsen* genvalgtes til formand.

Til bestyrelsen genvalgtes iøvrigt højesteretsdommer *Erik Vetli*, landsdommer *Bjarne Frandsen*, landsdommer *Poul Høeg*, byrets-

dommer *Kristian Frøsig*, civildommer *Svend Aage Nielsen*, civildommer *Finn Ryhave* og dommer *Aksel Halkov*. I stedet for dommer *Eli Caspersen*, der ikke ønskede genvalg, valgtes dommer *Kristen Iversen*.

Formanden rettede en tak til dommer *Eli Caspersen* for dennes langvarige og gode arbejde i Dommerforeningens bestyrelse.

Til revisor genvalgtes fhv. dommer *S. Thal-Jantzen*, og til revisor-suppleant valgtes dommer *Robert Dam*.

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med *Frandsen* som næstformand, *Iversen* som sekretær og *Frøsig* som kasserer.

Under årsmødet fredag eftermiddag holdt højesteretspræsident, dr. jur. *Jørgen Trolle* et foredrag om „Grønlandske retsproblemer“. I tilslutning til foredraget gav civildommer *Kisbye Møller* oplysning om sine erfaringer som dommer ved Grønlands landsret i årene fra 1949 til 1959.

Fredagens program afsluttedes med middag for foreningens medlemmer og gæster med damer.

Lørdag formiddag kl. 10 fortsattes årsmødet. Afdelingschef i justitsministeriet *N. C. Bitsch* og landsretssagfører *Thure Krarup*, Vejle, indledte en diskussion om domstolenes organisation med særligt henblik på justitsministeriets forslag om ændringer i retskredsinddelingen. I den derpå følgende diskussion deltog herredshøvding *Nils Källoff*, dommer *Eli Caspersen*, landsdommer *Malte Mikkelsen*, landsretspræsident, dr. jur. *E. A. Abitz*, herredshøvding *Erik Alexandersson*, dommer *Harald Holten*, dommer *Christian Bjerre*, byretsdommer *Hans Kardel*, dommer *Carsten Jepsen* og dommer *Ove Kjær*.

Afdelingschef *N. C. Bitsch* og landsretssagfører *Thure Krarup* havde ordet for replicerende bemærkninger.

Formanden afsluttede årsmødet og oplyste, at bestyrelsen havde planer om at henlægge næste årsmøde til Jylland.

II

Bestyrelsens virksomhed

Bestyrelsemøder

I det forløbne år siden udsendelsen af sidste årsberetning har bestyrelsen afholdt møder den 2. oktober 1971, den 20. januar, den 25. april og den 5. august 1972.

Dommerforeningens repræsentation i organisationer og udvalg m. v.

Dommer *Carsten Jepsen* er medlem af repræsentantskabet for Danmarks Jurist- og Økonomforbund.

Landsdommer *Bjarne Frandsen* er medlem af hovedbestyrelsen for Danmarks Jurist- og Økonomforbund, medlem af repræsentantskabet for AC, suppleant i bestyrelsen for AC samt formand for retsgruppen (foreningerne under domstole, politi, anklagemyndighed og fængselsvæsen m. v.).

Fhv. civildommer *Harald Petersen* er medlem af den af landbrugsministeriet nedsatte kommission om moderniseringer inden for matrikulsvæsenet.

Landsdommer *Bjarne Frandsen* er medlem af udvalget angående revision af lovtidendeloven m. v.

Dommer *Jørgen Clausen* er medlem af udvalget angående matrikulære berigtigelser ved ekspropriation.

Landsdommer *Kai Kjøgø* er medlem af justitsministeriets kriminalforsorgsudvalg.

Byretsdommer *Arne Holmstrup* er medlem af udvalget om den fremtidige organisering af mentalobservationsvirksomheden.

Landsdommer *Erik Jensen* var medlem af det af ministeriet for offentlige arbejder nedsatte udvalg om revision af „Almindelige betingelser for arbejder og leverancer“. Udvalget har afgivet betænkning den 16. september 1971.

Civildommer *Svend Nielsen* er medlem af det af justitsministeriet nedsatte arbejdsudvalg, der skal gennemgå forskellige aktuelle tinglysningssspørgsmål, samt medlem af af en justitsministeriet nedsat arbejdsgruppe vedrørende revision af justitsministeriets formularer for pantebreve i fast ejendom.

Dommer *Eli Caspersen* er medlem af det af justitsministeriet nedsatte udvalg om revision af retsplejelovens 4. bog 2. og 3. afsnit.

Landsdommer *Poul Høeg* er medlem af et af Juristforbundets Forlag nedsat udvalg, der skal undersøge mulighederne for informationsøgning af juridisk litteratur, domme og love på EDB.

Landsdommer *Bjarne Frandsen* er medlem af den af ministeriet for offentlige arbejder nedsatte kommission vedrørende ekspropriationslovgivningen.

Byretsdommer *Kristian Frøsig* er medlem af et af justitsministeriet nedsat planlægningsudvalg vedrørende den frie kriminalforsorg.

Dommer *Kristen Iversen* er Dommerforeningens repræsentant i „Det kriminalpræventive råd“.

Referat af nogle af de behandlede sager

DOMMERFORENINGENS INDMELDELSE I DANMARKS JURIST- OG ØKONOMFORBUND

I forbindelse med Dommerforeningens indmeldelse i Danmarks Jurist- og Økonomforbund sendte bestyrelsen den 31. januar 1972 (j.nr. 5/1972) følgende skrivelse til medlemmerne:

„Indtil 1. januar 1972 udøvede Den Danske Dommerforening sin adgang til at øve indflydelse på forhandlinger vedrørende løn- og ansættelsesforhold gennem Danske Statsembetsmænds Samråd, kaldet Samrådet, der var den i henhold til § 49 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken forhandlingsberettigede centralorganisation. Imidlertid er Samrådet med udgangen af året 1971 ophørt at eksistere, og Dommerforeningen må fremtidigt varetage sine interesser med hensyn til lønningsmæssige forhold, herunder aftaler om normering, lønregulering eller strukturering samt spørgsmål om vederlag for arbejde, der ikke henhører under stillingen som dommer, gennem den nydannede centralorganisation, Akademikernes Centralorganisation, kaldet AC, der har overtaget forhandlingsretten fra Samrådet. Denne centralorganisation, der omfatter ca. 60.000 medlemmer, er opbygget på grundlag af ca. 30 primærforeninger, ved hvis afgrænsning hovedvægten er lagt på arten af den akademiske uddannelse, (ingeniør, jurist, læge), de pågældende medlemmer har gennemgået, ikke på

deres ansættelsesforhold. Den Danske Dommerforening udgør ikke nogen primærforening under AC, men må gøre sin indflydelse gældende gennem Danmarks Juristforbund, der fra 1. januar 1972 er blevet sammensluttet med Danske Økonomers Forening, og som nu har ændret navn til Danmarks Jurist- og Økonomforbund. Det nystiftede forbund tæller ca. 12.000 medlemmer. Forbundets formål varetages af

- a. repræsentantskabet
- b. hovedbestyrelsen
- c. de forbundsafdelinger, foreninger og organisationer, som bestod ved lovenes vedtagelse eller som senere anerkendes af repræsentantskabet.

Den Danske Dommerforening hører til de i henhold til lovenes § 2 anerkendte foreninger, på grundlag af hvilke forbundet er opbygget. De ændrede organisationsforhold, hvis tilblivelse Dommerforeningen som det fremgik af forhandlingerne på generalforsamlingen den 1. oktober 1971 kraftigt har støttet og har haft væsentlig indflydelse på, har medført nødvendigheden af, at Dommerforeningen kollektivt har indmeldt sine medlemmer i Danmarks Jurist- og Økonomforbund. Undladelse heraf ville bevirke, at Dommerforeningens bestyrelse ville være afskåret fra gennem den nystiftede centralorganisation AC at gøre medlemmernes interesser gældende i de afgørende spørgsmål, som er nævnt foran, og som henhører under forhandlingsretten.

Inden for Danmarks Jurist- og Økonomforbund er repræsentantskabet den øverste myndighed i forbundsanliggender. Repræsentantskabet er sammensat af 1 repræsentant for hver påbegyndt 200 stemmeberettigede. For at sikre valget af en repræsentant udkræves der 200 stemmer. Dommerforeningens medlemstal udgør for tiden 227, og med henvisning hertil er undertegnede formand valgt som medlem af repræsentantskabet, der for tiden består af ialt 49 medlemmer. Til medlem af forbundets hovedbestyrelse, der tæller ialt 15 medlemmer, er valgt landsdommer *Bjarne Frandsen*, der tillige er valgt som medlem af forbundets repræsentation i AC's stående udvalg vedrørende administration og retsvæsen samt som medlem af forbundets repræsentation i AC's tjenestemandsudvalg. Endelig er landsdommer *Frandsen* valgt som det ene af forbundets 3 medlemmer i AC's repræsentantskab og som suppleant for forbundets eneste medlem i AC's bestyrelse. Ved vedtagelsen af de nye love for Danmarks Jurist- og Økonomforbund er der taget det særlige hen-

syn til de regler, der er gældende vedrørende domsmagtens uafhængighed, at faste dommere, som er medlemmer af hovedbestyrelsen, ikke deltager i afgørelser, der vedrører konfliktforanstaltninger, jfr. lovenes § 11, stk. 2., og det samme gælder faste dommere, som er medlemmer af repræsentantskabet, jfr. lovenes § 15, stk. 4. Endvidere er der i vedtægten for forbundets forhandlingsfond § 2, stk. 2, fastsat, at faste dommere ikke yder bidrag til fonden.

For de dommere, som hidtil har været medlemmer af Juristforbundet, vil kontingentet fortsat være 110 kr. pr. kvartal. (Overenskomstansatte jurister betaler 250 kr. pr. kvartal). For de dommere, der kollektivt indmeldes i Danmarks Jurist- og Økonomforbund, er der på linie med andre medlemmer, der kollektivt indmeldes i forbundet som følge af de ændrede organisationsforhold, truffet en overgangsform, hvorefter disse medlemmer det første år betaler et nedsat kontingent, nemlig ialt 282,50 kr., der opkræves med 62.50 kr. pr. 1/4, 110 kr. pr. 1/7 og 110 kr. pr. 1/10 1972.

Dommerforeningens bestyrelse, som har været samlet til møde i slutningen af januar 1972, har med henvisning til foranstående enstemmigt vedtaget indtrængende at henstille til Dommerforeningens medlemmer at godtage den skete indmeldelse i Danmarks Jurist- og Økonomforbund. Bestyrelsen finder navnlig at måtte understrege, at der efter bestyrelsens skøn er taget de nødvendige hensyn til dommernes særlige stilling under eventuelle konflikter ved de ovenfor anførte undtagelser i forbundets love, og bestyrelsen anser det for en forudsætning for bevarelsen af Dommerforeningens repræsentation i Jurist- og Økonomforbundets repræsentantskab og hovedbestyrelse og for bestyrelsens varetagelse i det hele taget af medlemmernes interesser i forbundet og i AC, at Dommerforeningens medlemmer fuldtalligt tillige er medlemmer af Danmarks Jurist- og Økonomforbund.

Carsten Jepsen

DOMMEREMBEDERNE I ALMINDELIGHED

Udtalelse til brug ved afgørelsen af spørgsmål om forældremyndighed.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen i anledning af en henvendelse fra socialministeriet om udfærdigelse af et cirkulære

til børne- og ungdomsværnene om retningslinier ved afgivelse af udtalelser til brug ved domstolenes afgørelse af spørgsmål om forældremyndighed i ægteskabssager.

Dommerforeningen har i en skrivelse af 10. august 1971 (j.nr. 43/71) svaret, at man i princippet kan tiltræde, at sådanne retningslinier udsendes.

Det hedder endvidere i Dommerforeningens skrivelse:

„.... man skal dog med hensyn til det rejste spørgsmål om at få foretaget undersøgelser af specialister, der står uvildigt og uden forhåndsviden over for begge forældre, fremføre, at erfaringerne i praksis går ud på, at specialistundersøgelser i disse sager dels er meget bekostelige, dels i mange tilfælde af tidsmæssige eller afstandsmæssige hensyn ikke lader sig gennemføre. Her til kommer, at specialistundersøgelser af denne art af mange dommere anses for at være af ret tvivlsom værdi.“

Dommerkontorenes meddelelse af oplysninger.

Justitsministeriet har den 25. februar 1972 udsendt en cirkulæreskrivelse til domstolene om afgivelse af oplysninger til bl. a. oplysningsbureauer. Dette har givet anledning til flere henvendelser til bestyrelsen, som har behandlet sagen i et bestyrelsesmøde, hvori også deltog Dommerfuldmægtigforeningens formand, retsassessor *Ditlev Nielsen*. Bestyrelsen har den 24. maj 1972 udsendt følgende redegørelse:

„Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 25/2 1972 angående afgivelse af oplysninger til bl. a. oplysningsbureauer om afsagte udelivelsesdomme, indgåede retsforlig og afholdte fogedforretninger har givet anledning til nogle henvendelser til bestyrelsen, i hvilke det bl. a. under henvisning til bestemmelsen i retsplejelovens § 41 har været anført, at det ikke kan være berettiget, at justitsministeriet som en pligt pålægger dommerne at medvirke til den i cirkulæreskrivelsen omhandlede ordning.

Disse henvendelser har medført, at bestyrelsen har optaget spørgsmålet til drøftelse på et bestyrelsesmøde, og et udvalg af bestyrelsen har derefter haft en forhandling med justitsministeriet. Under denne forhandling har ministeriet givet oplysninger om baggrunden for cirkulæreskrivelsen af 25/2 1972. Det er i denne forbindelse blevet fremhævet, at benyttelsen af ordene „de nævnte oplysninger

fremtidigt på begæring vil være at meddele“ må læses i sammenhæng med indholdet af afsnit III i ministeriets cirkulære nr. 102 af 7. april 1942, hvorefter der vel ikke påhviler embedet nogen pligt til at give de omhandlede oplysninger, men hvor dette havde sammenhæng med, at der var tillagt kontorpersonalet ret til at oppebære særligt vederlag for meddelelse af oplysningerne, hvorfor dette naturligt kun kunne ske, hvis det var foreneligt med „Varetagelsen af de Embedet iøvrigt påhvilende Forretninger“. Med honorarordningens bortfald måtte konsekvensen blive, at dommerembederne ikke længere vil kunne henvise til, at arbejdet ikke kan varetages uden gene for de øvrige forretninger, hvorefter det må være en tjenestepligt for kontorpersonalet at meddele oplysningerne som led i personalets almindelige arbejde. Det bemærkes i denne forbindelse, at cirkulæreskrivelsen, som det fremgår af denne, er udsendt efter forhandling med bl. a. handelsministeriet, og at baggrunden herfor er, at vægtige hensyn til erhvervslivet – herunder hensynet til dets internationale forbindelser – har gjort det ønskeligt, at oplysningsbureauerne fortsat kan udøve deres virksomhed. Ministeriet er ved udsendelsen af cirkulæreskrivelsen gået ud fra, at meddelelse af de her omhandlede oplysninger om forhold, der i forvejen er offentligt tilgængelige efter principperne for retsplejens offentlighed, ikke kunne sidestilles med meddelelse af udskrifter, og at man derfor var uden for området af rpl. § 41. I forbindelse hermed blev det af ministeriet under forhandlingen nævnt, at man, hvis man antog, at man var inden for området af rpl. § 41, måtte kunne lægge til grund, at der ikke fra dommernes side har været betænkeligheder ved ordningen, således at det måske kunne siges, at der var en retspraksis for, at bestemmelserne i rpl. § 41 ikke er til hinder for meddelelse af oplysningerne, i hvilken forbindelse det påpegedes, at oplysningsbureauernes virksomhed, herunder også deres modtagelse af oplysninger fra dommerkontorerne, gennem årene har været genstand for offentlig omtale.

Under forhandlingen med ministeriet fremhævede bestyrelsen på sin side, at man måtte anse det for utvivlsomt, at det kan gøres til genstand for judiciel afgørelse, hvorvidt meddelelse af de omhandlede oplysninger falder inden for området af rpl. § 41, ligesom det, såfremt en retsafgørelse måtte nå til det resultat, at dette var tilfældet, også måtte være et judicielt spørgsmål, om betingelserne efter rpl. § 41 er til stede for at meddele oplysningerne. Med hensyn til dette principielle spørgsmål var der ingen uenighed mellem mini-

steriet og bestyrelsen. Det i justitsministeriets cirkulæreskrivelse indeholdte påbud er således rettet til dommerne som ledere af dommerkontorerne og disses personale, men vedrører ikke dommernes judicielle virksomhed.

Uanset det der blev anført af ministeriet om den siden 1942 fulgte praksis, måtte man fra bestyrelsens side fremhæve, at det ikke kunne undre på baggrund af den offentlige debat om privatlivets fred, oplysningsbureauer m. v., at ministeriets cirkulæreskrivelse kunne give anledning for nogle dommere til at rejse spørgsmålet principielt. For bestyrelsens stilling må det imidlertid spille en væsentlig rolle, at man, som det fremgår af Straffelovrådets betænkning nr. 601/1971 s. 36–37, jfr. Kockvedgaard i Juristen 1970 s. 224 ff, er opmærksom på de betænkeligheder, der kan rejses omkring oplysningsbureauernes virksomhed, og at disse spørgsmål behandles af det af justitsministeriet nedsatte „registerudvalg“, jfr. ovennævnte betænkning. Det ventes, at det nævnte udvalg vil afgive betænkning bl. a. om oplysningsbureauernes virksomhed inden udgangen af indeværende år, og justitsministeriet oplyste i tilslutning hertil, at man, når udvalgets betænkning foreligger, vil tage spørgsmålet om dommerkontorerne „service-virksomhed“ over for bureauerne op til overvejelse.

På baggrund af det, der herefter foreligger oplyst angående det i justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 25/2 1972 omhandlede spørgsmål finder bestyrelsen ikke anledning til, at foreningen skulle fraråde by- og herredsdommerne at lade dommerkontorerne genoptage meddelelsen af de omhandlede oplysninger. Som det fremgår af det oven for anførte, vil dommere, der måtte nære principielle betænkeligheder, kunne tage spørgsmålet op til judiciel afgørelse.

I tilslutning til udformningen af ministeriets cirkulæreskrivelse finder man anledning til, således som det også skete fra ministeriets side under forhandlingerne, at understrege den begrænsning, der ligger i cirkulæreskrivelsens stk. 2, hvorefter det er sådanne bureauer m. v., der hidtil har fået meddelt oplysninger, som efter cirkulæreskrivelsen er berettiget til fortsat at få meddelt oplysningerne. Bestyrelsen har endvidere forudsat, at der på det enkelte dommerkontor kun udfærdiges en liste med oplysninger, således at udskrivningen kan udføres i en arbejdsgang.

Endelig skal nævnes, at justitsministeriet i konsekvens af det standpunkt, hvorefter arbejdet skal udføres som led i det alminde-

lige tjenstlige arbejde, udtrykkeligt har givet tilsagn om, at ministeriet, såfremt arbejdet antager et sådant omfang, at det ikke kan overkommes af det nuværende personale inden for normal kontortid, vil stille sig imødekommende over for ydelse af overarbejdsbetaling eller antagelse af yderligere medhjælp.“

Registrering af testamenter.

Dommerforeningen har over for justitsministeriet anbefalet, at et af Europarådet udarbejdet udkast til en Konvention om etablering af en registreringsordning for testamenter tiltrædes (j.nr. 64/1971).

TINGLYSNING

Tinglysning af renteforbehold ved toldvæsenets udpantning for moms.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen i anledning af en forespørgsel fra Direktoratet for toldvæsenet om, hvorvidt tinglysning af de ved udpantning for moms tagne renteforbehold er nødvendig for at bevare rentekravet, samt i hvilket omfang toldvæsenet kan kræve renter, dels hvis udpantningen ønskes indfriet, dels ved ejendommens tvangsrealisation.

Dommerforeningen har i en skrivelse af 13. september 1971 (j.nr. 59/1971) svaret:

„.....

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt tinglysning af de ved udpantningerne tagne renteforbehold er nødvendig for at bevare rentekravet, skal Dommerforeningen som sin opfattelse udtale, at foreningen må anse renteforbeholdet som overflødigt, jfr. påtegningen af 28. april 1971 fra tinglysningsdommeren i Renten er lovbestemt, og ingen rettighedshaver kan efter tinglysning af udpantningen være i tvivl om, at renten påløber.

Med hensyn til spørgsmålet om, i hvilket omfang toldvæsenet kan kræve renter, hvis udpantningen ønskes indfriet, er det for-

eningens opfattelse, at alene lovgivningens almindelige forældelsesregler kan begrænse rentetilskrivningen. Det samme må antages at gælde, hvis ejendommen tvangsrealiseres, og der ikke er efterfølgende eller sideordnede panthavere. Er det sidste derimod tilfældet, vil tinglysningslovens § 40, stk. 4, eller denne lovbestemmelses analogi muligvis føre til, at panteretten for renter ikke kan bevares forud for disse panthavere i mere end et år, men spørgsmålet henhører under domstolene.“

VARETÆGTSFRADrag

Dommerforeningen har efter anmodning fra præsidenten for Østre landsret d. 8. juli 1971 (j.nr. 55/1971) sendt en skrivelse til by- og herredsdommerne om varetægtsfradrag:

„Såvel ved Østre som ved Vestre landsret følges ved fastsættelsen af, hvor mange dage der i det pågældende tilfælde i medfør af straffelovens § 86, stk. 1, skal anses som udstået, den praksis, at både dagen for fængslingen og dagen for domsafsigelsen medregnes. Samme praksis følges ved Københavns byret og så vidt vides ved de fleste, men ikke ved alle by- og herredsretter. Af hensyn til det ønskelige i, at der gennemføres ensartet praksis ved samtlige retter, henledes opmærksomheden herved på forholdet.“

BETÆNKNINGER OG LOVUDKAST

Betænkningen om åger.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om Betænkning nr. 604 om åger. Betænkningen indeholder et forslag til lov om renteaftaler, hvor det i § 1, stk. 2 bestemmes, at enhver, der yder pengelån mod vederlag, skal, før låntageren bliver forpligtet, oplyse denne om den effektive rente af lånet.

Dommerforeningen har i skrivelse af 9. juli 1971 (j.nr. 39/1971) bl. a. svaret:

„..... Af udvalgets bemærkninger til lovforslaget fremgår, at lovforslagets regler også skal omfatte de såkaldte „sælgerpantebreve“. Det vil således være en konsekvens af lovforslagets gennemførelse, at en sælger af en fast ejendom til forebyggelse af strafansvar og retsfølger efter lovforslagets §§ 6 og 7 skal deklarere den

effektive forrentning af sælgerpantebrevet, baseret på en beregning af den underkurs, hvortil et pantebrev af det pågældende indhold kunne realiseres på tidspunktet for den faste ejendoms overdragelse.

Dommerforeningen må tage afstand fra, at der skal tillægges lovforslaget denne konsekvens. Beregningen af den effektive rente af pantebrevet vil hvile på en række usikre skøn. Det kan ikke i almindelighed forudsættes, at en sælger vil være i stand til nogenlunde nøjagtigt at angive, til hvilken købesum han ville have solgt ejendommen, dersom købesummen skulle have været erlagt kontant, eller der skulle være sket en større kontant udbetaling end aftalt ved selve den pågældende handel. Ikke mindst i de tilfælde, hvor fast ejendom handles uden medvirken af hjælpere, der gennem deres profession har nøje kendskab til pantebrevsmarkedet, vil reglen virke urimeligt bebyrdende for parterne, og hvis en sælger af forsigtighedsgrunde deklarerer den effektive rente for højt, er han skyldig til straf, jfr. lovforslagets § 6 og betænkningen p. 12. Dette forekommer ikke rimeligt.

.....“

Ændringer i straffeloven m. v.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m., af lov om rettens pleje og af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse (Privatlivets fred m. m.).

Dommerforeningen har i skrivelse af 15. oktober 1971 (j.nr. 72/1971) svaret, at man ikke har bemærkninger til forslagene til ændring af straffelovens §§ 152, 222 og 231 samt ikrafttrædelseslovens § 15, stk. 1.

Om de øvrige forslag hedder det i Dommerforeningens skrivelse: „Ad ændringer i straffelovens §§ 263, 264 og 264 a.

I gældende straffelovs § 264 a er der hjemmel for, at straffen under nærmere beskrevne omstændigheder kan stige til fængsel i 4 år. I forslaget til ny § 264 stk. 2 er fastsat et almindeligt strafmaksimum på fængsel indtil 4 år for de groveste overtrædelser af § 264 stk. 1, nr. 1, hvorved er tilsigtet en skærpelse i forhold til gældende lov. Dommerforeningen må imidlertid finde det naturligt at henlede opmærksomheden på, at det næppe er tilstrækkeligt be-

grundet, at strafmaksimum i § 264 stk. 2, fastsættes højere end i § 152, hvor strafmaksimum er fængsel i 3 år.

.....

Ad ændringer i retsplejelovens § 750.

Dommerforeningen har ingen indvendinger imod de foreslåede ændringer, men skal dog med henvisning til forslaget om indsættelse af ny § 750 c bemærke, at bestemmelsen om en forudgående retskendelse må anses for at være af begrænset værdi, når henses til, at det er problematisk, i hvilket omfang retten har mulighed for kritisk at kunne vurdere politiets begæring om i efterforskningsøjemed at foretage aflytning m. v.

Ad ændringer i loven om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.

Dommerforeningen må anse det for betænkeligt, når der i forslaget til konkurrencelovens § 11, stk. 5, er fastsat en strafferamme, der ganske generelt går til fængsel i 4 år. Der henvises herved for det første til bemærkningerne ovenfor vedrørende forslaget til straffelovens § 264, stk. 2 og for det andet til Straffelovrådets betænkning side 54, hvor man går ud fra, at normalstraffen i sager vedrørende overtrædelse af konkurrenceloven er bøde, hvilket også var tilfældet ved forslaget til ny konkurrencelov, (betænkning nr. 416/1966 ang. en ny konkurrencelov, afgivet af et af handelsministeriet den 21. januar 1959 nedsat udvalg, side 92-93) og det i folketinget den 7.3.1968 fremsatte forslag til konkurrencelov (1967-68 tillæg A spalte 1422).

Det synes på baggrund heraf næppe tilstrækkeligt begrundet at indføre i konkurrenceloven en strafferamme, der går til fængsel i 4 år, og forslaget, der ifølge „Almindelige bemærkninger“ til lovforslaget side 27, må forudsættes at skulle drøftes videre på nordisk plan, synes ikke at harmonere med de bestræbelser, som iøvrigt er igangsat med hensyn til inden for straffelovens område at få gennemført begrænsninger i anvendelsen af frihedsstraf. Endeligt må det erindres, at meget grove tilfælde af industrispionage normalt i forvejen vil kunne straffes strengt efter forslaget til straffelovens § 264, stk. 2.

.....“

Betnækning om konkurs og tvangsakkord.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om konkursudvalgets betænkning II om konkurs og tvangsakkord.

Dommerforeningen har i skrivelse af 29. marts 1972 (j.nr. 49/1971) anbefalet, at der søges gennemført en ny konkurslov efter de retningslinier, som er lagt til grund i udvalgets forslag. Dommerforeningen har i forbindelse hermed tilsluttet sig udvalgets forslag om ophævelse af den særlige ansvarsregel i retsplejelovens § 1020.

Lov om eksekutorboer.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om et udkast til lov om eksekutorboer. Efter forslaget skal tilsynet med eksekutorboer udøves af en central myndighed, nemlig overformynderiet.

Dommerforeningen har i skrivelse af 4. maj 1972 (j.nr. 10/1972) tiltrådt forslaget, der vil medføre en arbejdsbesparelse for skifteretterne. Det hedder endvidere i Dommerforeningens skrivelse:

„..... Det synes dog af hensyn til arvinger og advokater ikke uden betænkelighed, at tilsynet med eksekutorboerne flyttes fra de lokale skifteretter til en central myndighed i København.

Det er i bemærkningerne forudsat, at der vil opnås en besparelse ved aflastning af skifteretternes personale, som helt eller delvist kan modsvare merudgiften ved yderligere beskæftigelse af overformynderiets personale. Dommerforeningen skal hertil anføre, at der vel bliver tale om en ikke uvæsentlig aflastning af arbejdsbyrden ved nogle skifteretter, særligt de største af disse, men at det må anses for yderst tvivlsomt, om forslagets gennemførelse vil kunne medføre nogen direkte personalebesparelse ved skifteretten.“

Forhøjelse af strafferammen for skattesvig.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om en indstilling fra finansministeriets arbejdsgruppe vedrørende ændring af kontrollovens straffebestemmelser samt om notat om indførelse i straffeloven af bestemmelser om unddragelse af betaling af skat, told eller afgifter til det offentlige.

Dommerforeningen har svaret ved skrivelse af 13. september 1971 (j.nr. 54/1971):

„..... udtale, at foreningen er af den opfattelse, at der ikke er behov for en udvidelse af strafferammen for skatteunddragelser, således at der åbnes adgang til som foreslået af finansministeriets arbejdsgruppe at straffe med fængsel indtil 4 år for skattesvig af særlig grov karakter. For den kreds af personer, som forslaget må antages at tage sigte på, vil udsigten til frihedsstraf i sig selv virke betydelig afskrækkende i det overvejende antal tilfælde, medens størrelsen af den straf, som i det givne tilfælde kan ventes fastsat, næppe i større omfang vil give anledning til overvejelser. Det væsentlige præventive moment ligger efter foreningens opfattelse i risikoen for opdagelse og udsigten til i så fald at skulle efterbetale betydelige beløb og derudover ifalde bøde eller eventuel frihedsstraf. Forhold, der er så graverende, at en straf på mere end fængsel i 2 år kunne komme på tale, vil formentligt i reglen være forbundet med overtrædelser af straffeloven, såsom dokumentfalsk, skyldnersvig, mandatsvig eller lignende, og sådanne forhold vil allerede efter den gældende lovgivning kunne rammes med en fængselsstraf, der går ud over kontrollovens maksimum.

Foreningen skal i tilslutning hertil pege på, at arbejdsgruppens forslag om en så væsentlig udvidelse af den nugældende strafferamme synes at harmonere dårligt med den almindelige tendens til at søge anvendelse af frihedsstraf indskrænket.

Dommerforeningen kan imidlertid ud fra de hensyn, der formentlig ligger bag arbejdsgruppens forslag, tiltræde forslaget til en ændret affattelse af kontrollovens § 13, hvorefter en skærpelse i forhold til gældende lov gennemføres dels ved, at man udelader bestemmelsen om, at frihedsstraf kun finder anvendelse i særlig grove tilfælde, dels ved, at man hjemler mulighed for anvendelse af frihedsstraf ved grov uagtsomhed under skærpende omstændigheder. Det kan ligeledes tiltrædes, at sager om overtrædelse af kontrollovens § 13 fremtidig behandles som politisager. Den ændrede affattelse af § 13 vil efter foreningens opfattelse åbne mulighed for en udvidet anvendelse af frihedsstraf i fornødent omfang. Dommerforeningen finder det derimod ikke påkrævet, at der optages en særlig bestemmelse i straffeloven med en udvidet strafferamme, og der er næppe grund til at antage, at der opnås større præventiv virkning, fordi bestemmelsen står i straffeloven i stedet for i kontrolloven. Dommerforeningen må endvidere stille sig tvivlende til rig-

tigheden af det synspunkt, som er anført af arbejdsgruppen i bemærkningerne p. 33, hvorefter en bestemmelse, hvis strafferamme er fængsel indtil 4 år, ikke hører hjemme i særlovgivningen. Foreningen skal i så henseende henvise til, at justitsministeriet ikke har fulgt dette synspunkt i det forslag til lov om ændring af loven om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse, som er fremsendt til udtalelse med skrivelse af 6. december 1971, og hvori der i § 11, stk. 5, åbnes hjemmel til at udmåle indtil 4 års fængsel.

Til det om en udvidet strafferamme anførte finder foreningen anledning til at tilføje, at mange dommere fra samarbejdet med lægdommere har den erfaring, at de fleste ikke-jurister af alle samfundslag normalt er utilbøjelige til at anlægge en særlig streng bedømmelse af sager vedrørende skatteunddragelser og vil være utilbøjelige til at gå ind for strafskærping i konkret foreliggende sager.

For det tilfælde, at forslaget om at indsætte en bestemmelse i borgerlig straffelov om skærpet straf for skattesvig af særlig grov karakter imidlertid måtte blive opretholdt, skal foreningen udtale, at man i så fald vil kunne anbefale, at en sådan bestemmelse foruden skattesvig skal omfatte overtrædelse af lovbestemmelser om told eller afgifter, således som foreslået i justitsministeriets notat pag. 4 under 3 c.

Endelig skal foreningen anføre, at stk. 2 i lovskitsen om indføjeelse i straffeloven af en særlig bestemmelse om skattesvig af særlig grov karakter ikke synes at være af vejledende værdi for straffastsettelsen. Denne bestemmelse bør derfor efter foreningens opfattelse udgå.“

Om henlæggelse af påtalemyndigheden i alle færdselssager til politimestrene.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om to lovforslag om ændring af henholdsvis færdselsloven og retsplejeloven. Forslagene er udarbejdede, efter at justitsministeriets strukturudvalg vedrørende politiet har foreslået, at det overlades politimestrene at udøve påtalemyndigheden i de færdselssager, der efter loven behandles som statsadvokatsager, og at visse overtrædelser af straffeloven, der nu påtales af statsadvokaten, fremtidig behandles som politisager.

Dommerforeningen har svaret i skrivelse af 24. februar 1972 (jnr. 8/1972):

„..... skal man meddele, at Dommerforeningen intet har at indvende imod det med skrivelsen fremsendte udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven.

For så vidt angår forslaget til lov om ændring af færdselsloven, kan Dommerforeningen tiltræde, at der som foreslået gennemføres en forenkling af anklagemyndighedens behandling af færdselssager, i hvilke der opstår spørgsmål om frakendelse af førerretten. Dommerforeningen må imidlertid være af den opfattelse, at der således som foreslået af justitsministeriets strukturudvalg vedrørende politiet bør gennemføres den ordning, at alle færdselssager behandles uden medvirken af domsmænd. Man skal herved henvise til, at Dommerforeningen i sin skrivelse af 5. marts 1971 vedrørende Straffelovrådets betænkning om spirituspåvirkede motorførere har tiltrådt rådets forslag om, at alle sager om overtrædelse af færdselslovens § 16 behandles som politisager, og såfremt dette forslag på et eller andet tidspunkt bliver gennemført, vil der næppe være tilstrækkelig begrundelse for inden for færdselslovens område alene at opretholde domsmænds medvirken i sager om groft uforsvarlig kørsel (færdselslovens § 70, stk. 1). Det bør dog nok tilføjes, at der utvivlsomt er en del dommere, som vil anse det for noget betænkeligt at afskaffe medvirken af domsmænd ved behandlingen af sidstnævnte kategori af sager.“

Betænkning om udlæg og udpantning.

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning.

Dommerforeningen har svaret (j.nr. 22/72), at man kan tilslutte sig hovedpunkterne i udvalgets forslag.

III

Samarbejdet med dommere i andre lande

Den internationale Dommerunion (Union internationale des Magistrats)

På centralrådsmødet i Rio de Janeiro i efteråret 1971 blev det besluttet, at unionens 3 studiekommissioner skulle reorganiseres for så vidt angår sammensætningen og opgaver. I tiden fra den 15. til den 17. juni 1972 har studiekommissionerne herefter holdt møde i Düsseldorf til afgivelse af endelig betænkning. Dette skete for alle 3 kommissioners vedkommende. Første kommission behandlede spørgsmålet om omfanget af domstolenes forpligtelse til at anvende fremmed ret. Anden kommission behandlede spørgsmålet om forbedring af procesforberedelsen og koncentration af bevisoptagelsen. Tredie kommission behandlede spørgsmålet om beskyttelse af den personlige frihed ved anholdelse og fængsling, idet den udskød behandlingen af spørgsmål om lægdommeres medvirken til kongressen i Nice. Landsdommerne *Hvidberg, Jørgen Svendsen og Frandsen* deltog i de nævnte kommissionsmøder.

I tiden fra den 13. til den 15. oktober 1972 afholdes der kongres i Nice, hvor der drøftes spørgsmål om 1. strukturel tilpasning af det juridiske system til den moderne kriminalrets mål og 2. den ekstra-judicielle uddannelse og efteruddannelse af dommere.

Sverige.

Den 7. og 8. oktober 1971 afholdt det svenske justitsministerium i samarbejde med Foreningen Sveriges Tingsrättsdomare et „Lagmansmöte“ i Stockholm. I mødet deltog et stort antal svenske dommere, herunder samtlige hovrättspresidenter, samt en række særligt indbudte. Dommerforeningerne i Finland, Norge og Danmark var repræsenterede ved deres respektive formænd. Mødet holdtes i den gamle rigsdagsbygning og åbnedes af justitsminister Lennart Geijer. Statssekretær Ove Rainer talte om „Rättsväsendet under 70-talet. Retscheferne Ulf Nordenson og Hans-Olov Stark samt lagmann Tore Landahl talte om aktuelle lovgivningsspørgsmål. Professor i strafferet ved Stockholms universitet Knut Sveri holdt fore-

drag om mål og midler i kriminalpolitikken, og endelig behandlede ekspeditionschef Ingvar Gullnäs aktuelle organisationsspørgsmål inden for retsvæsenet.

Den 9. oktober 1971 afholdt Foreningen Sveriges Tingsrättsdomare sit årsmøde. Sveriges Domareförbunds årsmøde afholdtes i Stockholm den 15. april 1972. Dommerforeningen var repræsenteret ved formanden.

Vesttyskland.

Den tyske dommerforening afholdt årsmøde i Travemünde den 7.-8. oktober 1971. Byretsdommer Kristian Frøsig repræsenterede Dommerforeningen.

Efter indbydelse, som var fremkommet på initiativ af formanden for den slesvig-holstenske dommerforening, Amtsgerichtsrat Jürgen Petersen, foretog landsdommer Jørgen Svendsen i tiden fra den 29. november til den 10. december 1971 en rejse til bl. a. Düsseldorf, Bonn, Kiel og Slesvig, hvorunder han blev modtaget af repræsentanter for den tyske dommerforening og embedsmænd i administrationen vedr. retsvæsenet, ligesom han havde lejlighed til at overvære forskellige retssager og deltage i konferencer med tyske dommere.

Efter indbydelse fra den tyske dommerforenings afdeling vedrørende landet Hessen deltog landsdommer Jørgen Svendsen og landsdommer T. Terkildsen samt formanden i et seminar, som afholdtes på Det europæiske Akademi i Otzenhausen i dagene fra 11.-13. maj 1972. Emnet „Umweltschutz und Justiz“ blev belyst gennem foredrag og diskussioner.

IV

Den danske dommerstand

*Dødsfald, afskedigelser, forflyttelser og udnævnelser i tiden
fra den 1. august 1971 til den 1. august 1972*

Afdøde dommere.

Charles Fabricius, dommer i Store-Heddinge, død den 9. januar 1972.
Anders Herfelt, tidligere dommer i Højesteret, død den 13. februar 1972.
Arne Bjørk, sorenskriver på Færøerne, død den 17. marts 1972.
Hannes Jensen, tidligere dommer i Nakskov, død den 12. juli 1972.

Afgående dommere.

Erl Erik Bonnevie, dommer i Aarhus by- og herredsret.
Per Hansen, dommer i Frederikssund.
Jan Willy Andersen, dommer i Østre landsret.
Anders Asmund, dommer i Rønne.
Paul Hermann, dommer i Højesteret.

Forflyttelser.

Robert Dam, dommer i Østre landsret fra den 1. december 1971, tidligere dommer i Brøndbyernes retskreds.
Hurt Andersen, dommer i Store-Heddinge fra den 15. marts 1972, tidligere dommer i Haslev.
Henrik Urne, dommer i Højesteret fra den 1. juni 1972, tidligere dommer i Østre landsret.
Yngve Terkildsen, dommer i Østre landsret fra den 1. juli 1972, tidligere dommer i Københavns byret.

Udnævnelser.

Le Bohr, dommer i Frederikssund fra den 1. oktober 1971, tidligere retsassessor i Nakskov.
Tharandt Brandt Petersen, dommer i Aarhus by- og herredsret fra den 1. oktober 1971, tidligere retsassessor ved Odense byrets 1. afdeling.

Ingeborg Heide-Jørgensen, dommer i Brøndbyernes retskreds fra den 1. januar 1972, tidligere retsassessor ved Gentofte civilret.

Bjørn Oppermann, sorenskriver på Færøerne fra den 15. maj 1972, tidligere retsassessor i Tønder.

V

Dommerforeningens regnskab

Oversigt for tiden 1. august 1969—31. juli 1972.

<i>Udgifter:</i>	1969/70	1970/71	1971/72
Arsmødet	9.245,42	23.927,30	17.751,75
Bestyrelsen	1.175,10	1.395,55	1.697,69
Årsberetningen	5.227,63	5.561,50	5.370,50
Dansk Statsebedsmænds Samråd	16.488,00	13.200,00*	13.200,00
Ekstraordinært kontingent til samme..	5.304,00		
Den internationale Dommerunion	748,50	756,75	749,56
Kontorudgifter	679,00	854,43	913,38
Andre udgifter	2.986,09	6.026,77	1.868,75
	<u>41.853,74</u>	<u>51.782,30</u>	<u>41.551,63</u>
<i>Indtægter:</i>	68.731,36	69.237,55	74.490,02
Overskud	26.877,62	17.455,25	32.938,39
Beholdning pr. 31. juli 1970-72	34.481,37	51.936,62	85.500,01

Foreningens medlemstal den 1. august 1972:

Højesteret	15
Østre landsret	36
Vestre landsret	20
Sø- og handelsretten i København	2
Københavns byret	29
By- og herredsretterne uden for København	120
Færøerne	1
Grønland	1*
	<u>224</u>
Afgående dommere	80
Samlet medlemstal	<u>304</u>